

การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล
ของโรงเรียนแม่ต๋นวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
USING INFORMATION TECHNOLOGY IN STUDENT CARE AND SUPPORT SYSTEM
MANAGEMENT IN DIGITAL AGE OF MAE TUEN WITTAYAKOM
IN OMKOI DISTRICT, CHIANG MAI PROVINCE

กฤษณี กาบคำ¹, ธีระภัทร ประสมสุข², เสกชัย ชมภูณูช³

Kritsanee Kapkham¹, Teerapat Prasomsuk², Sekchai Chompoonuch³

(Received: March 20, 2023 ; Revised: May 10, 2023 ; Accepted : October 31, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนแม่ต๋นวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนแม่ต๋นวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนแม่ต๋นวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ โดยกลุ่มตัวอย่างคือครูและผู้บริหาร จำนวน 32 คน และสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน 4 คน และครู 1 คน รวมทั้งหมด 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนแม่ต๋นวิทยาคม โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน มีการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ Student, Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Social Sciences and Liberal Arts, North-Chiang Mai University. e-mail: Kritsanee.nae@gmail.com

² อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ Instructor of Education Program in Educational Administration, Faculty of Social Sciences and Liberal Arts, North-Chiang Mai University. e-mail: teerapat@northcm.ac.th

³ อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ Instructor of Education Program in Educational Administration, Faculty of Social Sciences and Liberal Arts, North-Chiang Mai University. e-mail: sekchai@northcm.ac.th

ดิจิทัลของโรงเรียนแม่ต๋นวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ทุกด้านเสนอแนะทิศทางเดียวกันคือ ให้พัฒนาระบบให้มีความเสถียร เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนให้ครบถ้วนมากกว่าเดิม ระบบบันทึกทุกกิจกรรมทั้งครูและนักเรียน จะทำให้การปฏิบัติต่าง ๆ รวดเร็ว และประหยัดงบประมาณด้านการใช้กระดาษพิมพ์ แต่ระบบสารสนเทศยังขาดความเสถียรในการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดของนักเรียนที่จะใช้เป็นข้อมูลในการส่งต่อ ส่วนหนึ่งมาจากการขาดความเข้าใจและการใช้งานของระบบสารสนเทศ

คำสำคัญ : การใช้ระบบสารสนเทศ งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ยุคดิจิทัล

Abstract

The purposes of this research on using information technology in student care and support system management in digital age of Mae Tuen Wittayakom in Omkoi District, Chiang Mai Province were: 1) to investigate the use of information technology in student care and support system management in digital age of Mae Tuen Wittayakom in Omkoi District, Chiang Mai Province and 2) to explore the guidelines for developing the use of information technology in student care and support system management in digital age of Mae Tuen Wittayakom in Omkoi District, Chiang Mai Province. The sample of this study were thirty-two school teachers and directors. The statistical analyses were frequency, percentage, average, and standard deviation. The results showed that the overall use of information technology in student care and support system management in digital age of Mae Tuen Wittayakom in Omkoi District, Chiang Mai Province was high such as knowing individual student, student screening, student promotion, prevention and resolution, and student transfer. The guidelines for developing the use of information technology in student care and support system management in digital age of Mae Tuen Wittayakom in Omkoi District, Chiang Mai Province were that the stable system should be developed, student information should be kept completely, and teacher and student's activities should be recorded in the system in order to work out and save the budget of printing papers, and the information system lacked stability in gathering all the information of the students to be used as transferring information, partly due to the lack of understanding and use of the information system.

Keywords: Use of Information System, Student Care and Support System, Digital Age

บทนำ

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นระบบที่จัดขึ้นเพื่อการพัฒนาให้นักเรียนให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้นนอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้วการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้วในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง โดยการดำเนินงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากครูทุกคนโดยต้องมีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ มีหลักฐานการปฏิบัติงานที่มีเทคนิควิธีการหรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่ต้องใช้ความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม อันจะสร้างสังคมที่ดีน่าอยู่ปลูกฝังเยาวชนของชาติให้เป็นคนดีของสังคมที่ยั่งยืน (นัฐพันธ์ ดิศเจริญ, 2565) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไข 5) การส่งต่อ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีความสำคัญด้วยความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้จักข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้นสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียน อาจนิยามกลุ่มได้ 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ ซึ่งควรได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและการส่งเสริมพัฒนา กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การป้องกันหรือแก้ไขปัญหาตามแต่กรณี กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน กลุ่มพิเศษ คือ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นอัจฉริยะ แสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน อย่างเป็นทางการเมื่อเทียบกับผู้มีอายุในระดับเดียวกันภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกันซึ่งโรงเรียนต้องให้การส่งเสริมนักเรียนได้พัฒนาศักยภาพความสามารถพิเศษนั้นจนถึงขั้นสูงสุด การจัดกลุ่มนักเรียนนี้ มี

ประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษา ในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาก็ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้น และมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาเพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้วความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อการแก้ไขปัญหาก็จะยิ่งมีน้อยลงมีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน การป้องกันและแก้ไขปัญหาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้นจำเป็นต้องให้ความสนใจให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกันและแก้ไขปัญหาก็จะยิ่งเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป (กรมสุขภาพจิต, 2546)

ในยุคปัจจุบันดิจิทัลเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การบริหารกิจการนักเรียน และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งงานของสถานศึกษาในทุกด้านจะต้องมีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT (Information and Communication Technology) เพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ เพื่อการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ (จักรพงษ์ ตรีการไทย, อธิป เกตุสิริ, และชวนคิด มะเสนา, 2565) ปัจจุบันโรงเรียนแม่แต่วิทยาฯ อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่มีปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การคัดกรองนักเรียนจะอาศัยแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน หรือ SDQ ประกอบด้วยการประเมิน 3 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 สำหรับผู้ปกครองประเมินนักเรียน ชุดที่ 2 สำหรับครูประเมินนักเรียน และชุดที่ 3 สำหรับนักเรียนประเมินตนเอง และการขาด งบประมาณของนักเรียนซึ่งยังคงใช้การประเมินและบันทึกในรูปแบบเอกสารอยู่ ปัญหาคือการรวบรวมข้อมูลเป็นไปอย่างล่าช้าและไม่เป็นปัจจุบัน (โรงเรียนแม่แต่วิทยาฯ, 2554) จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนแม่แต่วิทยาฯ อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำผลการวิจัยเป็นแนวทางพัฒนาและประยุกต์ใช้ในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนแม่แต่วิทยาฯ อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนแม่แต่วิทยาฯ อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

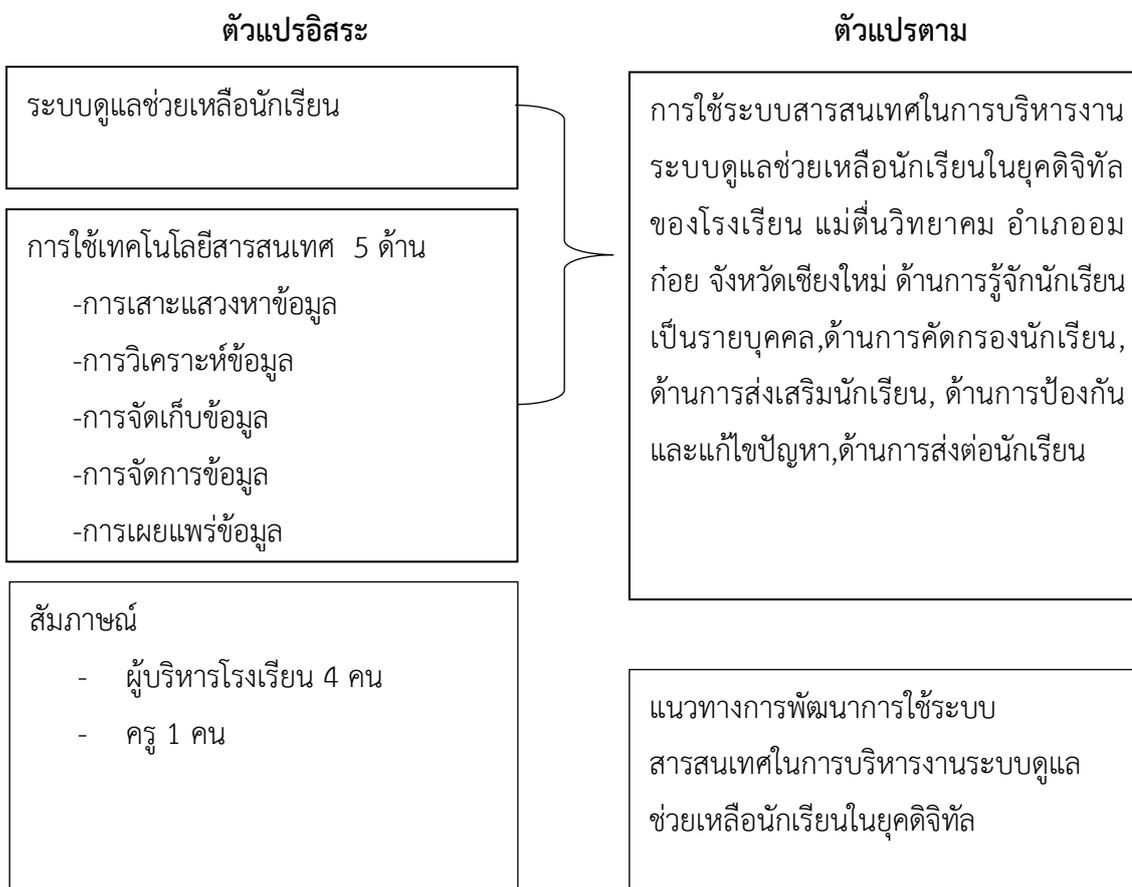
วิธีการวิจัย

ประชากร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูของโรงเรียนแม่ต๋นวิทยาคม ปีการศึกษา 2565 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 1 คน และครู 31 คน จำนวนทั้งสิ้น 32 คน ให้ทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เชี่ยวชาญ คือ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 5 ด้าน คือ การเสาะแสวงหาข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การจัดการข้อมูล และการสัมภาษณ์มาประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัย ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค

ดิจิทัลของโรงเรียนแม่ต๋นวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีเนื้อหาและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถาม

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือ
2. สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเรื่องที่ศึกษา จากนั้นก็นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบสอบถาม ที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านตรวจสอบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนแล้วนำแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) โดยนำค่าคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละข้อคำถามมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความสอดคล้อง ถ้าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่า 0.5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ถ้าต่ำกว่านั้นต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

สำหรับเกณฑ์การพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องได้กำหนดเงื่อนไขดังนี้

- +1 แสดงว่า แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา (ตัวแปร) ที่กำหนด
- 0 แสดงว่า ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา (ตัวแปร) ที่กำหนด
- 1 แสดงว่า แน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่สอดคล้องกับเนื้อหา (ตัวแปร) ที่กำหนด

4. นำแบบสอบถาม ที่แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำแบบสอบถาม ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองกับครูโรงเรียนอมก๋อยวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 10 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ

5. นำเครื่องมือที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข เพื่อจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล การวิจัยนี้มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์
2. กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในแต่ละด้านจากแบบสอบถามมา กำหนดเป็นประเด็นคำถาม

3. นำร่างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

4. นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุง แก้ไขแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล มาจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนแม่ตีนวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบแบบออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ มีความหมายในการปฏิบัติดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5	หมายถึง	มีการใช้ระบบสารสนเทศได้มากที่สุด
4	หมายถึง	มีการใช้ระบบสารสนเทศได้มาก
3	หมายถึง	มีการใช้ระบบสารสนเทศได้ปานกลาง
2	หมายถึง	มีการใช้ระบบสารสนเทศได้น้อย
1	หมายถึง	มีการใช้ระบบสารสนเทศได้น้อยที่สุด

การแปลผลค่าเฉลี่ยของระดับการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีเกณฑ์การแปลผลดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลว่า มีการใช้ระบบสารสนเทศได้มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลว่า มีการใช้ระบบสารสนเทศได้มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลว่า มีการใช้ระบบสารสนเทศได้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลว่า มีมีการใช้ระบบสารสนเทศได้น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลว่า มีการใช้ระบบสารสนเทศได้น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม

1.1 หนังสือจากคณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่ ถึงโรงเรียนแม่ตีนวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตขอเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปให้ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนแม่ตีนวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกจ่ายและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

1.3 นำแบบสอบถามตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบและนำข้อมูลจัดลงรหัส เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. แบบสัมภาษณ์ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

2.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องก่อนลงภาคสนาม ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเป็นกรอบแนวทางในการสังเกตปฏิสัมพันธ์และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดในสนามมาสร้างแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 ผู้ศึกษาได้เลือกสัมภาษณ์โดยมีคุณสมบัติดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เชี่ยวชาญ คือ ครูผู้รับผิดชอบ การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล

2.3 การเตรียมตัวทำงานภาคสนามเพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพครั้งนี้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ตรงตามความเป็นจริงและประหยัดเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจัดเตรียมรายละเอียดต่าง ๆ ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกรณีศึกษา เช่น แบบบันทึกการสัมภาษณ์ แบบบันทึกการศึกษาเอกสารและอุปกรณ์ประกอบการสัมภาษณ์ เช่น เครื่องบันทึกเสียง กล้องบันทึกภาพ เป็นต้น และดำเนินการนัดหมายวัน เวลา สถานที่ ล่วงหน้ากับผู้ทรงคุณวุฒิและวางแผนในการเดินทางไปสัมภาษณ์ตามที่นัดหมายไว้ต่อไป

2.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ลุ่มลึก มีความชัดเจนเพียงพอที่จะตอบปัญหาการศึกษาจึงมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เอกสาร โดยสัมภาษณ์ และเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดแม่ฮ่องสอนและผู้เชี่ยวชาญ คือ ครูผู้รับผิดชอบการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.5 การสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน และผู้เชี่ยวชาญ คือ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมโครงการเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน ตามประเด็นที่กำหนดไว้

2.6 นำแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล มาวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปเป็นข้อๆ จำแนกออกเป็นรายด้าน

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนแม่แต่มหาวิทยาลัย อําเภอกมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

ความคิดเห็นต่อการใช้สารสนเทศบริหารงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ครูและผู้บริหาร (N=32)		
	$\bar{x}$	sd.	การแปลผล
1. ด้านรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.34	0.50	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.37	0.71	มาก
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.01	0.81	มาก
4. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.01	0.72	มาก
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.97	0.72	มาก
โดยรวม	4.14	0.73	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแต่ละด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า 3 ลำดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{x} = 4.37$) 2) ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{x} = 4.34$) และ 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน และการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{x} = 4.01$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{x} = 3.97$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ครูผู้สอนและผู้บริหาร (N=32)		
	$\bar{x}$	sd.	การแปลผล
1. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียน เช่น แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ)	4.41	0.50	มาก
2. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการวิเคราะห์ผลการประเมินนักเรียนได้	4.53	0.62	มาก
3. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ	4.28	0.77	มาก
4. ท่านสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลผ่านระบบสารสนเทศไปจัดการใช้ให้เกิดประโยชน์	4.16	0.88	มาก
โดยรวม	4.34	0.69	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{x} = 4.34$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น ปรากฏว่า 3 ลำดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการวิเคราะห์ผลการประเมินนักเรียนได้ ($\bar{x} = 4.53$) 2) ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียน เช่น แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) ($\bar{x} = 4.41$) และ 3) ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 4.28$) ตามลำดับ และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ท่านสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลผ่านระบบสารสนเทศไปจัดการใช้ให้เกิดประโยชน์ ($\bar{x} = 3.51$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน

ด้านการคัดกรองนักเรียน	ครูและผู้บริหาร (N=32)		
	$\bar{x}$	sd.	การแปลผล
1. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา กลุ่มพิเศษได้	4.47	0.72	มาก
2. ระบบสารสนเทศลดระยะเวลาที่ใช้คัดกรองนักเรียน ทำให้การคัดกรองรวดเร็วขึ้น	4.53	0.72	มาก
3. ระบบสารสนเทศคัดกรองนักเรียนได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ ใกล้เคียงกับความเป็นจริงของสภาพนักเรียน	4.19	0.78	มาก
4. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศเก็บรวบรวมข้อมูลการคัดกรองนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ	4.16	0.72	มาก
5. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศคัดกรอง EQ ของนักเรียนได้	4.50	0.62	มาก
โดยรวม	4.37	0.71	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น ปรากฏว่า 3 ลำดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) ระบบสารสนเทศลดระยะเวลาที่ใช้คัดกรองนักเรียน ทำให้การคัดกรองรวดเร็วขึ้น ($\bar{x} = 4.53$) 2) ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศคัดกรอง EQ ของนักเรียนได้ ($\bar{x} = 4.50$) และ 3) ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา กลุ่มพิเศษ ได้ ($\bar{x} = 4.47$) ตามลำดับ และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศเก็บรวบรวมข้อมูลการคัดกรองนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 4.16$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ด้านการส่งเสริมนักเรียน	ครูและผู้บริหาร (N=32)		
	$\bar{x}$	sd.	การแปลผล
1. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการบันทึกการจัดกิจกรรมโฮมรูมไว้เป็นสารสนเทศ	4.00	0.95	มาก
2. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศส่งเสริมความสนใจชุมนุมของผู้เรียนได้	3.84	0.85	มาก
3. ท่านสามารถใช้ข้อมูลที่ได้จากระบบสารสนเทศไปใช้ในการเสริมแรงทางพฤติกรรมนักเรียนได้	4.06	0.84	มาก
4. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการสรุป และประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนได้	4.09	0.78	มาก
5. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการประสานงานกิจกรรมการเสริมนักเรียนกับนักเรียนได้	4.00	0.72	มาก
6. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการประสานงานกิจกรรมการเสริมนักเรียนกับผู้ปกครองของนักเรียนได้	4.06	0.72	มาก
โดยรวม	4.01	0.81	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น ปรากฏว่า 3 ลำดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการสรุป และประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนได้ ($\bar{x} = 4.09$) 2) ท่านสามารถใช้ข้อมูลที่ได้จากระบบสารสนเทศไปใช้ในการเสริมแรงทางพฤติกรรมนักเรียนได้ และท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการประสานงานกิจกรรมการเสริมนักเรียนกับผู้ปกครองของนักเรียนได้ ($\bar{x} = 4.06$) ตามลำดับ และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศส่งเสริมความสนใจชุมนุมของผู้เรียนได้ ($\bar{x} = 3.84$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหา

ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหา	ครูและผู้บริหาร (N=32)		
	$\bar{x}$	sd.	การแปลผล
1. ท่านสามารถใช้ข้อมูลที่ได้จากระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการวางแผนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้	4.06	0.72	มาก
2. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศสื่อสารกับนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้	4.09	0.73	มาก
3. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศสื่อสารกับผู้ปกครองของนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้	4.09	0.69	มาก
4. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลด้านคะแนนความประพฤติของนักเรียนได้	3.91	0.78	มาก
5. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการวิเคราะห์ผล, ประมวลผลพฤติกรรมนักเรียน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเชิงลบของนักเรียนได้	3.91	0.69	มาก
โดยรวม	4.01	0.72	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น ปรากฏว่า 3 ลำดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศสื่อสารกับนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้ และท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศสื่อสารกับผู้ปกครองของนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้ ($\bar{x} = 4.09$) 2) ท่านสามารถใช้ข้อมูลที่ได้จากระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการวางแผนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้ ($\bar{x} = 4.06$) ตามลำดับและประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลด้านคะแนนความประพฤติของนักเรียนได้ และท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการวิเคราะห์ผล, ประมวลผลพฤติกรรมนักเรียน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเชิงลบของนักเรียนได้ ($\bar{x} = 3.91$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อ

ด้านการส่งต่อ	ครูผู้สอนและผู้บริหาร (N=32)		
	$\bar{x}$	sd.	การแปลผล
1. ท่านสามารถใช้ข้อมูลที่ได้จากระบบสารสนเทศในการส่งต่อนักเรียนได้	3.94	0.76	มาก
2. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบ	3.97	0.74	มาก
3. ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการจัดการข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อให้กับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้	4.00	0.67	มาก
โดยรวม	3.97	0.72	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อสภาพการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น ปรากฏว่า 3 ลำดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการจัดการข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อให้กับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ ($\bar{x} = 4.00$) 2) ท่านสามารถใช้ระบบสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 3.97$) และ 3) ท่านสามารถใช้ข้อมูลที่ได้จากระบบสารสนเทศในการส่งต่อนักเรียนได้ ($\bar{x} = 3.94$) ตามลำดับ และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ท่านสามารถใช้ข้อมูลที่ได้จากระบบสารสนเทศในการส่งต่อนักเรียนได้ ($\bar{x} = 3.94$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ศึกษาการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนแม่ตื่นวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนแม่ตื่นวิทยาคมทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่าทั้งครูและผู้บริหารต่างมีความคิดเห็นต่อการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพัฒน์ ภักดีโพธิ์ (2558) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อ

เรียงลำดับจาก ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมาคือ การคัดกรองนักเรียน และการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ และเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 การจำแนก ตามขนาดสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผลการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการใช้ระบบ สารสนเทศการนำโปรแกรมประเมินพฤติกรรม แบบประเมิน SDQ นักเรียนเข้ามาใช้เพื่อความสะดวก และรวดเร็วต่อการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิดา พงษ์สวัสดิ์ (2561) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี มี พบว่า การ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งต่อ การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

ด้านการคัดกรองนักเรียน ผลการดำเนินการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับบริบทของ โรงเรียนแม่ตึ้นวิทยาคม ที่การใช้ระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยบริหารงานด้านการคัดกรองนักเรียน ออกเป็นกลุ่ม ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพงษ์ ตระการไทย, อธิป เกตุสิริ และชวนคิด มะเสนะ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใน สถานศึกษายุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ พบว่า การศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยภาพรวม อยู่ ในระดับปานกลาง

ด้านการส่งเสริมนักเรียน ผลการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ที่ผลเป็นเช่นนั้นเนื่องจากระบบ สารสนเทศที่ใช้ในเรื่องการส่งเสริมนักเรียน มีระบบการจัดการ เช่น การเลือกชุมนุม ที่ส่งเสริมให้ นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสิ่งที่ตนสนใจ ซึ่งระบบสารสนเทศสามารถจัดทำสารสนเทศด้าน การส่งเสริมได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2559) กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคน ไม่ว่าจะ เป็นนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา หรือกลุ่มพิเศษให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้ พัฒนาเต็มศักยภาพ มีความภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้ นักเรียนที่อยู่ในกลุ่ม ปกติและกลุ่มพิเศษกลายเป็นกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาและเป็นการช่วยให้ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือ กลุ่มมีปัญหากลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ และมีคุณภาพตามมาตรฐานที่ โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวัง

ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหามีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนั้นเพราะ ความรวดเร็วของการเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ ทำให้ทราบปัญหาของนักเรียนแต่ละคนได้เร็วขึ้น จึงสามารถแก้ไขปัญหานักเรียนได้ทันเวลาที่ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงลักษณ์ วิชัยรัตน์ (2553) กล่าวถึง การเยี่ยมบ้านนักเรียนว่าเป็นวิธีการหนึ่งของกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน หมายถึงการที่ครูประจำชั้น หรือ ครูที่ปรึกษาไปเยี่ยมบ้านได้พบและสนทนากับผู้ปกครองของนักเรียน

เพื่อจะได้อ่านสภาพแวดล้อมสภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริงของนักเรียน ทราบเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนและต่อโรงเรียน และทำให้ครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นประโยชน์ต่อการช่วยเหลือแก้ไข หรือส่งเสริมนักเรียนได้ถูกต้องยิ่งขึ้น การเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นวิธีการหนึ่งที่จะสร้างความสัมพันธ์ อันดี ระหว่างบ้านกับโรงเรียนอีกทางหนึ่งด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลของนักเรียนในด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วนถูกต้อง

ด้านการส่งต่อนักเรียน มีผลการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ซึ่งจากแบบสอบถามการใช้ระบบสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานด้านการส่งต่อนักเรียน ยังพบว่าระบบสารสนเทศยังสื่อสารความเข้าใจกับหน่วยงานภายนอก และผู้ปกครองได้น้อยกว่าด้านอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราวุฒิ เหล่าจินดา (2559) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการศึกษพบว่า สภาพการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น ผู้ปกครองยังขาดความเข้าใจในการส่งต่อ และครูยังมีภาระงานสอนมาก จึงปฏิบัติงานในระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีปัญหาในระดับที่ไม่มาก

2. แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล

1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล นักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับ ตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น

2) ด้านการคัดกรองนักเรียน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำมาจัดตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น สถานศึกษาควรมีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรองเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกันให้เป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษาและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

3) ด้านการส่งเสริมพัฒนา เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเองซึ่งจะช่วยป้องกันไม่ให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหา กลับมามีพฤติกรรมดีขึ้นตามที่สถานศึกษาหรือชุมชนคาดหวัง

4) ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหา ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา ควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหานั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การป้องกันและแก้ไขปัญหาก็กับนักเรียนมีหลายเทคนิค

5) ด้านการส่งต่อ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษา กระบวนการการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนนั้นในกรณีที่มีปัญหาต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือ แล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กรณีที่ได้ก็มีความสามารถพิเศษหรือ เด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หรือเด็กด้อยโอกาส ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชุมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ การใช้ระบบสารสนเทศการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ระบบสารสนเทศการคัดกรองนักเรียน ระบบสารสนเทศส่งเสริมความสนใจชุมนุมของผู้เรียน ระบบสารสนเทศความประพฤติของนักเรียน และระบบสารสนเทศในการส่งต่อนักเรียน

ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรให้ความร่วมมือในการประชุมอบรม ความรู้เกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ระบบสารสนเทศการคัดกรองนักเรียน ระบบสารสนเทศส่งเสริมความสนใจชุมนุมของผู้เรียน ระบบสารสนเทศความประพฤติของนักเรียน และระบบสารสนเทศในการส่งต่อนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำวิจัยเกี่ยวกับ ระบบสารสนเทศการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งต่อนักเรียน การส่งเสริมความสนใจชุมนุม ความประพฤติของนักเรียนของโรงเรียนแม่ตื่นวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

เอกสารอ้างอิง

Department of Mental Health. (2003). *Khumū wittayakōn rabop dulāe chuailuā nakriān chuāng nathī sām - sī (namat yom suksā pī thī nung - hok)*. [Lecturer's Manual, Student Care and Support System, 3rd-4th grade (Middle School Grade 1-6) (In Thai)]. Retrieved November 1, 2019, from <https://www.dmh.go.th/ebook/view.asp?id=26>.

กรมสุขภาพจิต. (2546). *คู่มือวิทยาการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3-4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6)*. สืบค้น 1 พฤศจิกายน 2562, จาก <https://www.dmh.go.th/ebook/view.asp?id=26>.

Discharoen, N. (2022). *Kānphatthanā konlayut kānbōrihān rabop dulāe chuailuā nakriān nai sathan suksā sangkat samnangkān khēt phūnthī kānsuksā prathom suksā Rayōng khēt nung*. [Strategic Development of the Management of Student Support System in Schools under Rayong Primary Educational Service Area Office]. *Journal of Arts Management*, 6(2), 844-862.

- นัฐพันธ์ ดิศเจริญ. (2565). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. *วารสารศิลปการจัดการ*, 6(2), 844-862.
- Laojinda, W. (2016). *Saphāp kāndamnoēn ngān rabop dūlāe chuāilūā nakriān nai rōngriān sangkat samnakngān khēt phūnthī kānsuksā matthayommasuksā khēt sām̄sipsōng*. [State of Problems on Students Counseling System Implementation at Schools under the Secondary Educational Service Area Office 32]. (Master's Thesis, Educational Administration, Buriram Rajabhat University).
- วรารุณี เหล่าจินดา. (2559). *สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- Mae Tuen Wittayakom School. (2011). *Rāingān rabop dūlāe chuāilūā nakriān*. [Student Care and Support System Report.(In Thai)]. Chiang Mai: School.
- โรงเรียนแม่แต่วิทยาควม. (2554). *รายงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. เชียงใหม่: โรงเรียน.
- Ministry of Education. (2016). *Kānphatthana rabop dūlāe chuāilūā*. [Development of Student-care Management System. (In Thai)]. Bangkok : The Agricultural Co-operative Federation of Thailand.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- Phakpho, P, Phumiphan, P., Thitithananan T. (2015). *Kānsuksā kāndamnoēn ngān rabop dūlāe chuāilūā nakriān khōng sathān suksā sangkat samnakngān khēt phūnthī matthayommasuksā khēt sām̄sip'et*. [Study of Operating of Student Caring and Supporting System of the School under Secondary Education Service Area Office 31]. *Journal of Humanities and Social Sciences Valaya Alangkorn*, 10(3), 191-196.
- พรพัฒน์ ภักดีโพธิ์, เพชรสุดา ภูมิพันธุ์, ธนวัฒน์ ธิติชนานันท์. (2558). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 31. *วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 10(3), 191-196.
- Pongsawat, S. (2018). *Kāndamnoēn ngān rabop dūlāe chuāilūā nakriān rōngriān cha 'am khunyng nūāng buri*. [The Implementation of Student Care and Support System in Cha-Am Khunyngnuengburi School]. (Master's Thesis, Silpakorn University).

- สุธิดา พงษ์สวัสดิ์. (2561). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- Srisa-ard, B. (2017). *Kānwichai būngton*. [Introduction to Research. (In Thai)]. Bangkok: Suweerivasarn.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- Traganthai, J, Ketusiri, A. & Masena, C. (2022). Saphāp kāndamnoēn ngān rabop duāē chūāilūā nakriān nai sathan̄ suksā yu khōdi chí than. [The Implementation of Student Care and Support Systems on Digital Era School in the Secondary Educational Service Area Office Ubon Ratchathani, Amnat Charoen]. *SiSaket Rajabhat University Journal*, 16(3), 88-104.
- จักรพงษ์ ตระการไทย, อธิป เกตุศิริ, และชวนคิด มะเสนะ. (2565). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 16(3), 88-104.
- Wichairat, N. (2010). *Kāndamnoēn ngān rabop duāē chūāilūā nakriān khōng rōngriān matthayommasuksā sangkat samnakan̄gān khēt phūnthi kānsuksā Māē Hōng Sōn khēt sōng*. [Implementation of Student Care and Support Systems for Secondary Schools under the Mae Hong Son Educational Service Area Office 2]. (Master's Thesis, Naresuan University).
- นงลักษณ์ วิชัยรัตน์. (2553). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนเรศวร).